

men at vi ved hver eneste Fæstning, vi ville bygge, som da er en Fæstning — jeg tvivler nu storlig paa, at vore Sagtyndige kunne bygge Fæstninger, som Andre ville bryde sig synderlig om; jeg antager, at de ville blive som vore nuværende Søforter — ville ødelægge vor Stillings Sikkerhed. Jeg glemmer aldrig — og jeg skal minde derom —, at der, da disse Søforter vare paa Bane, stod en Mand her i Salen, som holdt et Foredrag om, hvilke Underværker der kunde udrettes. Ingen Fjende — sagde han — kunde lægge sig der, ingen Fjende kunde lægge sig her, og ingen Fjende kunde lægge sig der; men et Medlem, som vi nu savne, fordi han altid frembragte Liv i Forhandlingen, sagde da: Efter at vi nu have hørt, hvor en Fjende ikke kan lægge sig, antager jeg ikke, han vil være saa gal at lægge sig der. Det er Følgen af, at man saaledes luffer op for sine Kundskaber paa et Sted, hvor man ikke skulde luffe op for dem. Nu kan en Fjende udmærket godt lægge sig der, hvor hint Medlem sagde, at han ikke kunde ligge, thi Forterne due ikke. Man har mange Billeder for at sige, hvormeget en Ting ikke duer; i gamle Dage sagde man: Den duer ikke for 4 Skilling, men nu kan man bedre sige: Den duer ikke for 1 Ore, og det er Tilfældet med Søforterne. — Efter at have sagt dette, vil jeg nu nærmest henvende mig til det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds (Lermansen). Jeg hører altid paa det ærede Medlem med den største Deltagelse, thi er der noget Medlem, om hvem jeg forudsætter, at det er Dørbøvisningens Varme, der taler ud af ham, er det det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds, men jeg har den Mening om ham, at han ogsaa til Gjengjæld vil tro, at naar jeg nu ved denne ikke uvigtige Leilighed udtaler, hvad jeg mener at burde udtale, er det, fordi jeg, hvis jeg taug, ligesom vilde søle min Samvittighed tyngt. Naar en Mand nemlig er sat paa en Plads som denne, og naar det gjælder om hans Fædrelands Fremtid, kan han ikke, om han ogsaa derved skulde blive uegnet med mange af sine Medborgere, tilbageholde de Tanker, der mægtig trænge ind paa ham, saaledes som det gaar ved de Forhandlinger, der nu føres. Det ærede Medlem sluttede med at beraabe sig paa, at der var høiere Magter, som raadede, naar Folkenes og de enkelte Menneskers Skjæbne skulde afgjøres. Da for 8 Aar siden den Herlov, som nu foreligger til Gjennemsyn, var for, tillod jeg mig at slutte et Foredrag med en Tanke, der vel ikke var aldeles lig med den, det ærede Medlem her fremsatte, men som jeg dog tror var lige saa vægtig som den, han fremsatte i dens store Almindelighed. Det var nemlig den, at jeg tror, at de Mennesker og de Folk, hvis inderlige Stræben det er at virke for Fredens Sag, i høiere Grad kunne stole paa at have den Styrelse paa deres Side, som den ærede Læser omtalte, end de, hvis Hoveder ere fulde af Krigens Muligheder og

med, hvad der kan udrettes ved Krig. Jeg vil sige, at netop den Maade, hvorpaa det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds talte om, hvad man skulde gjøre ved slige Leiligheder, ikke tydede paa, at han havde nogen særlig Ret til at paakalde denne Styrelse, thi han syntes at glæde sig ved at fremdrage de Billeder af Danmarks Fortid, som ganske vist tage sig godt ud, naar man læser dem i Historien, men med Hensyn til hvilke man dog maa huske paa, at der laa ikke uvigtige Interesser ved Siden af. Den Hovedsag, som dengang vilde sægte for Kongens Sag, havde saaledes faaet Tilfagn, der i den Tid vare meget værd, nemlig at dens Borgere skulde ophøies i Adelsstanden, og naar man har noget stort at kæmpe for, kæmper man ogsaa derfor. Naar man kender de Forhold, hvorunder der da kæmpedes, og naar man tænker paa, hvad der dengang skete, vil man finde, at netop en af de Magter, for hvem det var magtpaaliggende, at disse Vandveie vare aabne, tilførte denne lille By Levnetsmidler — det var nemlig Nederlandene — medens den derimod ikke vilde unde os at faae den anden Ryst tilbage. Skjøndt slige Forhold ganske vist ikke let vilde vende tilbage for Danmark Vedkommende, ville de dog kunne vende tilbage, naar Sjælland er falden i en anden og stærkere Magts Hænder. Jeg skal nu imidlertid lige overfor det ærede Medlem omtale Noget, jeg haaber, han vil indrømme, og Noget, der paa det Nærmeste falder sammen med den Opfattelse, jeg her har søgt at gjøre gjældende. Jeg vil ikke gjerne paaberaabe mig, hvad jeg nu vil paaberaabe mig, men den Udtalelse, jeg nu vil fremsætte, lyder saa overbevisende stærkt og saa stærkt overbevisende, at den vel maa kunne faae sin Plads under enhver Forsamlings Drøftelse, naar Talen er om en Sag som den, der her ligger for. Et Menneske — lad os nu kalde ham saaledes — har blandt sine Signelser fremsat den klare og forsigtige Tanke: Naar en fremmed Magt rykker frem imod et Land, overveier dette, om det kan møde denne Magt, og hvis det ikke mener, at det kan gjøre det, sender det Absendinge ud for at slutte Fred med den Magt, som vil angribe det. Jeg har ikke villet nævne Ordene, saaledes som de faldt, men Enhver, som veed, hvor jeg vil hen, veed ogsaa, hvem der har udtalt dem, og hvor de ere at finde, og disse Ord skulle jo dog leve i saa mange Menneskers Bryst som muligt af Hensyn til den, som har udtalt dem (Friederiksen: Vi forstaa ikke, hvad det ærede Medlem mener!) Jeg vil meget gjerne tro, at en Professor i Statistikk ikke veed, hvor disse Ord staa. (Udbrydelse.) Jeg ønsker ikke at føre en saadan Konversation, og jeg vil ikke nærmere nævne, hvor Ordene staa, eller hvem der har udtalt dem. De, der ikke vide det, kunne have godt af at tænke derover bagefter, thi den Bet. de skulde gaa for at finde dem, kunde maasse berøbe, at der spredte nogle Frugter frem, kunde maasse søle dem hen